

וְכַאֲשֶׁר נִמְצָא צֶעַר בְּעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם יִשְׁנִים עַל חַטָּאי הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ טַל לֹא שׁוֹפֵעַ וְלֹא נִמְצָא, עַד שֶׁמִתְעוֹרֵר סֵפֶר תּוֹרָה כְּרֵאוֹי בְּעוֹלָם, וְהַנֶּפֶשׁ מוֹדִיעָה לְרוּחַ, וְהַרוּחַ לְנִשְׁמָה, וְהַנִּשְׁמָה לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲזַי יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, וְשׁוֹפֵעַ מִהַעֲתִיק הַקִּדּוּשׁ הַעֲלִיּוֹן שֶׁפֶע שֶׁל טַל הַבְּדוּלָח, וּמַגִּיעַ לְרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, וּמִתְבָּרְכִים הָאֲבוֹת. וְשׁוֹפֵעַ אוֹתוֹ טַל לְאוֹתָם יִשְׁנִים, וְאֲזַי כָּלֵם מִתְחַבְּרִים [מִתְבָּרְכִים]. וְחָס הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעוֹלָם.

וְכַאֲשֶׁר נִמְצָא בְּצַעֲרָא, בְּגִין דְּאִינוּן דְּמִיכִין עַל חוֹבֵי עַלְמָא, וְהָהוּא טַלָּא לֹא אֲתַנְגִּיד וְלֹא אֲשַׁתְּפַח, עַד דְּאֲתַעַר סֵפֶר תּוֹרָה, כְּדָקָא חֲזִי בְּעַלְמָא. וְנִפְשָׁא אוֹדְעָא לְרוּחָא, וְרוּחָא לְנִשְׁמָתָא, וְנִשְׁמָתָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּדִין יִתִּיב מִלְפָּא בְּכַרְסֵיִיא דְּרַחֲמֵי, וְנִגִּיד מַעֲתִיקָא קִדְיִשָׁא עַלְאָה, נִגִּידוּ דְּטַלָּא דְּבְדוּלְחָא. וּמִטֵּי לְרִישָׁא דְּמִלְפָּא, וּמִתְבָּרְכִין אֲבָהֵן. וְנִגִּיד הָהוּא טַלָּא, לְאִינוּן דְּמִיכִין, וּכְדִין מִתְחַבְּרִין (ג"א מִתְבָּרְכִין) כְּלָהוּ, וְחֵיִיס קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עַלְמָא.

וְתַאנָּא, לֹא חֵיִיס קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עַלְמָא, עַד דְּאוֹדַע לְאֲבָהֵן וּבְגִינֵיִיהוּ עַלְמָא אֲתַבְּרָכָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי הָכֵי הוּא, וְהָא אֲשַׁכְחָנָא מְלִי בְּסַפְרָא דְּשְׁלֵמָה מִלְפָּא, הָהוּא עַלְאָה, דְּקָרָא לִיהַ עֵיטָא דְּחַכְמָתָא דְּכָלְא.

וְכַמֶּנּוּ, לֹא חָס הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעוֹלָם עַד שֶׁמוֹדִיעַ לְאֲבוֹת, וּבְשִׁבְלֵם הָעוֹלָם מִתְבָּרְךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כֶּף זָה, וְהָרִי מִצְאָנוּ דְּבָרִים בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, אוֹתוֹ עֲלִיּוֹן, שְׁקוֹרָאִים לוֹ עֲצָה שֶׁל חַכְמָה שֶׁל הַכֹּל.

וְרַב הַמְנוּנָא, כֶּף גַּלְהָ וְאָמַר, שֶׁהָרִי הָרָאוּ לוֹ שֶׁרַחֵל עֲשֵׂתָהּ יוֹתֵר, שְׁעוּמַדַּת בְּפִרְשַׁת דְּרָכִים בְּכֹל זְמַן שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ, מִכָּלֵם, וְסוֹד הַדְּבָר - אֲרוֹן וּכְפֹרֶת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנִימִין, שְׁנוֹלֵד בְּדִרְךָ, וְשִׁכְנִינָה עַל הַכֹּל.

וְרַב הַמְנוּנָא, הָכֵי גַלִּי וְאָמַר, דְּהָא אֲחִזִּינּוּ לִיהַ, דִּינִתִּיר עֲבַדַּת רַחֵל, דְּקִיִּימָא בְּפִרְשַׁת אוֹרְחִין, בְּכֹל זְמַנָּא דְּאֲצִטְרִיךְ עַלְמָא, מִכָּלֵהוּ. וְרָזָא דְּמִלְהָ, אֲרוֹן וּכְפוֹרֶת וּכְרוּבִים בְּחוּלְקָא דְּבְנִימִן, דְּאֲתִילִיד בְּאוֹרְחָא, וְשִׁכְנִינְתָּא עַל כָּלְא:

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה, מֵאֵן רֹאשׁ הַמָּטָה. דָּא שְׁכִינְתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חָס וְשָׁלוֹם. אֲלָא לְדִידִיהַ כְּרַע וְסָגִיד. (אֵלָא) תָּא חֲזִי, מָטָה, דָּא שְׁכִינְתָּא. דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הִנֵּה מָטָתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה. רֹאשׁ הַמָּטָה מֵאֵן הוּא. דָּא יְסוּדָא דְּעַלְמָא, דְּהוּא רִישָׁא דְּעַרְסָא קִדְיִשָׁא. עַל רֹאשׁ, דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּקָאִים עַל רֹאשׁ הַמָּטָה. בְּגִינֵי כֶּף, יִשְׂרָאֵל לְדִידִיהַ קָא סָגִיד.

וְאִם תֹּאמַר, הָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן הוּא לֹא הָיָה חוֹלָה, שֶׁהָרִי אַחַר כֶּף כְּתוּב וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה, מֵאֵן רֹאשׁ הַמָּטָה. דָּא שְׁכִינְתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חָס וְשָׁלוֹם. אֲלָא לְדִידִיהַ כְּרַע וְסָגִיד. (אֵלָא) תָּא חֲזִי, מָטָה, דָּא שְׁכִינְתָּא. דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הִנֵּה מָטָתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה. רֹאשׁ הַמָּטָה מֵאֵן הוּא. דָּא יְסוּדָא דְּעַלְמָא, דְּהוּא רִישָׁא דְּעַרְסָא קִדְיִשָׁא. עַל רֹאשׁ, דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּקָאִים עַל רֹאשׁ הַמָּטָה. בְּגִינֵי כֶּף, יִשְׂרָאֵל לְדִידִיהַ קָא סָגִיד.

וְאִי תִימָא, הָא בְּהָהוּא זְמַנָּא לֹא הָוָה מָרַע, דְּהָא לְבַתֵּר כְּתִיב, וַיְהִי אַחַר

ויאמר ליוסף הגה אביך חולה, ובשעה שהשתחוה לא היה חולה, ועל שידע שהרי באותו הזמן עלה לדרגה עליונה קדושה כסא שלם, משום כך השתחוה לאותה מרפכה, כסא עליון, שלמות האילן הגדול והחזק שנקרא על שמו, ועל זה וישתחו ישראל על ראש המטה. ודאי על ראש המטה, שהרי עלה למקומו והתעטר בעטרות המלך הקדוש.

ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה. רבי חייא פתח ואמר, (קהלת ז) כל זה נסיתי בחכמה אמרתי והיא רחוקה ממני. הרי שנינו, שלמה המלך ירש את הלבנה מכל צדדיה, ובנימו עמדה בשלמות אותה הלבנה שהתברכה מהכל, וכשרצה לעמד על הנהגות התורה אמר, אמרתי אחכמה וגו'.

אמר רבי יהודה, יעקב אמר ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם. שם שנינו, מי שיצאה נשמתו ברשות אחרת, וגופו נקבר בארץ הקדושה, פתוב עליו (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ויעקב אמר וקברתני בקברתם, ונשמתו יצאה ברשות אחרת? ! אמר רבי יהודה, שונה יעקב, שהשכינה היתה אחוזה בו ודבוקה בו. זהו שכתוב (בראשית מז) אנכי ארד עמך מצרימה - לדור עמך בגלות, ואנכי אעלה גם עלה - לזוג בי את נשמתך ולקבר את גופך בקברי אבותיך. מה זה אומר? [אף על גב ש] [שהרי לא] יצאה נשמתו ברשות אחרת. [ועל זה ואנכי אעלה גם עלה כתוב].

הדברים האלה ויאמר ליוסף הגה אביך חולה. ובשעתא דסגיד, לא הוה חולה, ועל דידע דהא בההוא זמנא, סליק בדרגא עלאה קדישא כרסייא שלימתא, בגיני כך סגיד להווא רתיכא, פרסייא עלאה, שלימו דאילנא רברבא ותקיף, דאקרי על שמייה. ועל דא, וישתחו ישראל על ראש המטה, על ראש המטה ודאי, דהא אסתלק לאתריה ואתעטר בעטרוי דמלכא קדישא :

ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה, רבי חייא פתח ואמר, (קהלת ז) כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. הא תנינן, שלמה מלכא, ירית סיהרא מפל סטרוי, וביומוי קיימא בשלמותא, ההיא סיהרא דאתברכא מפלא, וכד בעא למיקם על נימוסי אורייתא. אמר, אמרתי אחכמה וגו'.

אמר רבי יהודה, יעקב אמר, ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם, תמן תנינן, מאן דנפק נשמתיה ברשותא אחרא, (דף רכו ע"א) וגופא דיליה אתקבר בארעא קדישא, עליה פתיב, (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה, ויעקב אמר וקברתני בקבורתם, ונשמתיה נפקא ברשותא אחרא.

אמר רבי יהודה, שאני יעקב, דשכינתא הות אחידת ביה, ואתדבקת ביה. הדא הוא דכתיב, (בראשית מז) אנכי ארד עמך מצרימה, לדירא עמך בגלותא. ואנכי אעלה גם עלה, לאזדווגא בי נשמתך, ולא אתקברא גופך בקברי אבהתך. מאי קא מיירי, (אף על גב דקא) (נ"א דקא לא) נפקת נשמתיה ברשותא אחרא. (נ"א ועל דא ואנכי אעלה גם עלה פתיב).

וְיוֹסֵף יֵשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ, יוֹסֵף וְדָאֵי, דְּהָא הוּא בּוֹכְרָא דְהִרְהוּרָא דְלָבָא, בּוֹכְרָא דְטֵפָה קְדָמָא הָוֵה, כְּדָא תִּמְרָא. וּבְגִין דִּידַע קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא טְמִירָא דָּא, אֲתַבְּשֵׁר לִיה בְּיוֹסֵף, דְּהָא כָּל רַחֲמוֹתָא בֵּיה תְּלִיא.

יֵשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ. מָאֵי קָא מִיִּירֵי. אָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּגִין יִקְרָא דִיעֵקֵב, וְלֹא תַבְּשֵׁרָא דְהָא יוֹסֵף קָיִים, וְיִשְׁתַּפַּח עָלֶיהָ בְּמִיתָתֶיהָ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, מְלָה אוֹלִיפְנָא, וְדַחֲלִנָּא לְגַלְאָה, וּבַעוּבְדֵי עֲלָמָא חֲכַמְתָּא אֲשַׁתַּפַּח. אָתָּא רַבִּי אַבָּא, (ר"א ל"ג וּנְשִׁבְיָה) בְּטַש בֵּיה. אָמַר, אֵימָא מִלְךְ, וְזִינִין וְזִינִךְ. בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְלִין אֲתַגְּלִיין.

אָמַר, אוֹלִיפְנָא מִפְּרַקִּין דְרַב יִיסָא סָבָא, בְּנַמוּסֵי עֲלָמָא. בַּר נֶשׁ דְּזַכִּי לְבַר בְּהָאֵי עֲלָמָא, לִיבְעֵי לִיה לְנַגְדָּא עַפְרָא עַל עֵינָוֵי כַד אֲתַקְבַּר, וְדָא הוּא יִקְרָא דִילִיה, לְאַחַזְאָה דְעֲלָמָא אֲסֵתִים מַנִּיה, וְהוּא יִרִית לִיה לְעֲלָמָא תַּחֲתוּי.

בְּגִין דְעֵינָוֵי דְבַר נֶשׁ, חִיזוּ דְעֲלָמָא בֵּיה אֲתַחַזִּי, וְכָל גְּוֹוִנִין הֲכִי אֵינִין דְאַסְחָרוּ. חֲוֹרָא דְבֵיה, הוּא יִמָּא רַבָּא אוֹקְיָנוּס, דְאַסְחָר כָּל עֲלָמָא בְּכָל סְטָרֵי. גְּוֹוִנָא אַחְרָא הוּא יִבְשֶׁתָּא (דְאַרְכִּיפּוֹ), דְאַפִּיקוּ מִיָּא, וְיִבְשֶׁתָּא קָאִים בֵּין מִיָּא, הֲכִי הוּא גְּוֹוִנָא בֵּין מִיָּא.

גְּוֹוִנָא אַחְרָא תְּלִיתָאָה, הִיא בְּמַצִּיעוֹתָא דְבֵיה, דָּא יְרוּשָׁלַיִם, דְּהִיא אֲמַצְעוֹתָא דְעֲלָמָא. גְּוֹוִנָא רַבִּיעָאָה, הִיא חִיזוּ דְכָל עֵינָא, וְאַקְרִי בַת עֵין, דְבַהֲהוּא בַת עֵין, אֲתַחַזִּי פְּרָצוּפָא. וְחִיזוּ יִקְרָא מְכָלָא, דָּא צִיּוֹן, דְאִיהִי נְקוּדָה אֲמַצְעוֹתָא מְכָלָא, דְחִיזוּ דְכָל עֲלָמָא תַּמָּן אֲתַחַזִּי. וְתַמָּן שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא, דְּהִיא שְׂפִירוּ דְכָלָא, וְחִיזוּ דְכָלָא, וְעֵינָא דָּא הוּא

וְיוֹסֵף יֵשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ. יוֹסֵף וְדָאֵי, שְׁהַרִי הוּא בְּכוֹר שֶׁל הִרְהוּר הַלֵּב, בְּכוֹר שֶׁל טֵפָה רִאשׁוֹנָה הִיא, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר, וּמִשׁוּם שְׂדַע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סֹתֵר זֶה, הִתְבַּשֵּׁר לוֹ בְּיוֹסֵף, שְׁהַרִי כָּל אֲהַבְתּוּ בּוֹ הֵיטָה תְּלוּיָה.

יֵשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ, מַה זֶה אוֹמֵר? אָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשִׁבִיל כְּבוֹד יַעֲקֹב, וְלִבְשֵׁר לוֹ שְׁהַרִי יוֹסֵף קָיִים וּמַצָּא אֲצִלוּ בְּמִיתָתּוֹ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, לְמַדְתִּי דְבַר, וְאֲנִי פּוֹחֵד לְגַלּוֹתוֹ, וּבְמַעֲשֵׂי הָעוֹלָם נִמְצָאת חֲכָמָה. בָּא רַבִּי אַבָּא, [וְנִשְׁקִי] וְהִכָּה בּוֹ. אָמַר לוֹ, אָמַר דְבַרְיֶךָ וְחָגַר כְּלֵי זִינִיךְ. בִּימֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן דְבָרִים מִתְגַּלִּים.

אָמַר, לְמַדְתִּי מִפְּרַקִּי רַבִּי יִיסָא הֲזַקֵּן בְּהִנְהַגּוֹת הָעוֹלָם, בְּן אָדָם שְׂזוּכָה לְבֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, צָרִיךְ לְשִׁים עֶפֶר עַל עֵינָיו כְּשֶׁנִּקְבַּר, וְזֵהוּ כְּבוֹדוֹ, לְהִרְאֹת שְׁהָעוֹלָם נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, וְהוּא יוֹרֵשׁ אוֹתוֹ בְּעוֹלָם תַּחֲתוּי.

מִשׁוּם שְׂעִינֵי הָאָדָם, מֵרָאה הָעוֹלָם נִרְאָה בָּהֶם, וְכָל הַגְּוִנִים כְּףֵי הֵם שְׂסָבִיבוּ: הַלְבָן שְׂבוּ הוּא הַיָּם הַגְּדוֹל אוֹקְיָנוּס, שְׁמַקִּיף אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּכָל הַצְּדָדִים. גְּוֹן אַחַר הוּא הַיַּבְשָׁה [שְׁמַקִּיף] שְׂמוּצִיאָה מִיָּם, וְהַיַּבְשָׁה עוֹמֶדֶת בֵּין הַיָּם, כְּףֵי הוּא הַגְּוֹן בֵּין הַיָּם.

גְּוֹן אַחַר שְׁלִישֵׁי הוּא בְּאֲמַצְע שְׁלוֹ, זו יְרוּשָׁלַיִם, שְׁהִיא אֲמַצְע הָעוֹלָם. גְּוֹן רַבִּיעִי הוּא מֵרָאה שֶׁל כָּל הָעֵין, וְנִקְרָא בַת עֵין, שְׂבָאוֹתוֹ בַת עֵין נִרְאָה הַפְּרָצוּף, וְהַמֵּרָאה הַנִּכְבָּד מִכָּל זו צִיּוֹן, שְׁהִיא נִקְדָּה אֲמַצְע שֶׁל הַכָּל, שְׁמַרְאָה כָּל הָעוֹלָם נִרְאָה שָׁם, וְשָׁם שׁוֹרָה הַשְּׂכִינָה שְׁהִיא הַיָּפִי שֶׁל הַכָּל וּמֵרָאה שֶׁל הַכָּל, וְהָעֵין

ירוּתת עֲלֵמָא. וּבְגִינֵי כֶף, הַאי שְׂבִיק לֵיהּ,
וְהַאי נָטִיל לֵיהּ, וְיָרִית לֵיהּ.

אָמַר לֵיהּ, שְׂפִיר קְאָמְרַתְּ, אָבֵל מְלָה סְתִימָא
אִיהוּ יַתִּיר, וּבְגִי עֲלֵמָא לָא יַדְעִין, וְלֹא
מְסַתְּפֵלָן, דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ נְפִיק
מֵעֲלֵמָא. נְפִשָׁא דִּילֵיהּ טְמִירָא עֲמִיהּ, וְעַד לָא
נְפָקַת, עֵינֵי דְּבַר נָשׁ חֲמוּ מַה דְּחֲמוּ, כְּמַה
דְּאוּקִימְנָא דְּכְתִיב, (שמות לג) כִּי לֹא יֵרְאֵנִי הָאָדָם
וְחִי. בְּחֵייהוּן לָא חֲמָאן, אָבֵל בְּמִיתְתְּהוּן
חֲמָאן.

וְעֵינֵי פְקִיחָן מַהְהוּא חִיזוּ דְּחֲמָא, וְאִינוּן
דְּקִימִין עֲלֵיהּ, בְּעָא לְשׁוּאָה יָדָא עַל
עֵינֵי, וְלֹא סְתִמָּא עֵינֵי, בְּגִין הַהוּא דְּאוּלִּיפְנָא
בְּרָזָא דְּנִמוּסֵי עֲלֵמָא. דְּבְשַׁעְתָּא דְּאֶשְׁתְּאָרוּ
עֵינֵי פְקִיחָן, מַהְהוּא חִיזוּ יִקְרָא דְּחֲמָא. אִי
זְכִי לְבַר, בְּרָא קָדִים לְשׁוּאָה יָדִיהּ עַל עֵינֵי
וְלֹא סְתִמָּא לוֹן, כְּמַה דְּכְתִיב וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ
עַל עֵינֵי. בְּגִין דְּהָא חִיזוּ אַחְרָא דְּלֹא קִדִּישָׁא
אֶזְדַּמְנַת לְקַבְּלֵיהּ, וְעֵינָא דְּחֲמָא הַשְׁתָּא חִיזוּ
קִדִּישָׁא עֲלָא, לָא יִסְתַּפֵּל בְּחִיזוּ אַחְרָא.

וְעוּד, דְּהַהוּא נְפִשׁ סְמִיכַת לְקַבְּלֵיהּ בְּבִיתָא,
וְאִי אֶשְׁתְּאָר עֵינָא פְקִיחָא, וְהַהוּא חִיזוּ
אַחְרָא יִשְׂרֵי עַל עֵינֵי, בְּכֹל מַה דְּאֶסְתַּפֵּל
אַתְּלִטָּא, וְלֹאוּ יִקְרָא דְּעֵינָא הוּא, וְכֹל שְׂפָן
מְקַרְיָבֵי, וְכֹל שְׂפָן מִן מִיתָא, דְּלֹאוּ יִקְרָא
דִּילֵיהּ לְאֶסְתַּפֵּלָא בְּמַה דְּלֹא אֶצְטְרִיף,
וְלֹא שְׂרִיא עַל עֵינֵי מְלָה אַחְרָא. לְבַתָּר
אַתְּפְסִיא בְּעַפְרָא, וְהָא אַתְּעֵרוּ חֲבֵרִיא עַל
דֵּינָא דְּקַבְּרָא מַהוּ. וְיִקְרָא הוּא, דֵּי־סְתִימָא עֵינָא
מִן כְּלָא, עַל יָדָא דְּבִרְיָה דְּשִׁבְק בְּעֲלֵמָא.
תָּא חֲזִי, כֹּל שְׂבַעָה יוּמִין, נְפִשָׁא אֶזְלָא
מִבֵּיתָא לְקַבְּרָא, וּמְקַבְּרָא לְבֵיתָא,
וְאַתְּאֶבְלַת עֲלֵיהּ, וְתַלְתַּת זְמַנִּין בְּיוּמָא, אַתְּדַנּוּ

הַזוּ הִיא יִרְשַׁת הָעוֹלָם. וְלִכְּן זֶה
עוֹזֵב אוֹתָהּ וְזֶה נוֹטֵל אוֹתָהּ
וְיוֹרֵשׁ אוֹתָהּ.

אָמַר לוֹ, יִפְה אֲמַרְתָּ, אָבֵל דְּבַר
נְסִתָּר יוֹתֵר הוּא, וּבְגִי הָעוֹלָם לֹא
יּוֹדְעִים וְלֹא מְסַתְּפִלִים, שְׁהֲרִי
בְּשַׁעָה שְׂפָן אָדָם יוֹצֵא מִהָעוֹלָם,
נְפִשׁוֹ נְסִתְרַת עֲמוֹ, וְעַד שְׁלֹא
יוֹצֵאת, עֵינֵי הָאָדָם רוֹאוֹת מַה
שְׂרוֹאוֹת, כְּמוֹ שְׂבַאֲרָנוּ (שמות לג)
כִּי לֹא יֵרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי - בְּחֵייהֶם
לֹא רוֹאִים, אָבֵל בְּמִיתְתָּם רוֹאִים.
וְעֵינֵי פְקִיחוֹת מֵאוֹתוֹ מְרָאָה
שְׂרָאָה, וְאוֹתָם שְׂעוּמָדִים עֲלֵיו
צְרִיכִים לְשִׁים יָד עַל עֵינֵי וְלִסְגַר
אוֹתָם, מִשׁוּם מַה שְׂלַמְדָּנוּ בְּסוּד
נִימוּסֵי הָעוֹלָם, שְׂבַשַׁעָה שְׂעֵינֵי
נְשַׁאוֹת פְקִיחוֹת מֵאוֹתוֹ מְרָאָה
נְכַבֵּד שְׂרָאָה - אִם זָכָה לְבֹן, הַבֵּן
מְקַדֵּים לְשִׁים יָדוֹ עַל עֵינֵי וְלִסְגַר
אוֹתָם, כְּמוֹ שְׂכַתוּב וְיוֹסֵף יָשִׁית
יָדוֹ עַל עֵינֵי. מִשׁוּם שְׁהֲרִי
מְרָאָה אַחַר לֹא קְדוּשׁ מְזַדְמָן
כְּנִגְדוֹ, וְהַעֵין שְׂרָאָתָה כְּעַת
מְרָאָה קְדוּשׁ עֲלִיוֹן, לֹא תִסְתַּפֵּל
בְּמְרָאָה אַחַר.

וְעוּד, שְׂאוֹתָהּ נְפִשׁ סְמוּכָה כְּנִגְדוֹ
בְּבֵיתָא, וְאִם הָעֵין נְשַׁאֲרַת פְקִיחָה
וְאוֹתוֹ מְרָאָה אַחַר יִשְׂרָה עַל
עֵינֵי - בְּכֹל מַה שְׂמְסַתַּפֵּל
מִתְקַלְקֵל, וְאִין זֶה כְּבוֹד הָעֵין,
וְכֹל שְׂפָן מְקַרְוֵבֵי, וְכֹל שְׂפָן מִן
הַמַּת, שְׂאִין כְּבוֹדוֹ לְהִסְתַּפֵּל בְּמַה
שְׂלֹא צְרִיף וְלְהַשְׂרוֹת עַל עֵינֵי
דְּבַר אַחַר. לְאַחַר כֶּף מִתְכַּסֶּה
בְּעַפְרָא, וְהֲרִי הַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבֵרִים
עַל דֵּין הַקְּבָר מַהוּ, וְכְבוֹד הוּא
שְׂיִסְתָּם הָעֵין מִהַפֵּל עַל יָדֵי כְּנוּ
שְׂהַשְׂאִיר בְּעוֹלָם.

בֵּא רָאָה, כֹּל שְׂבַעַת הַיָּמִים,
הַנְּפִשׁ הוֹלְכַת מִהַבֵּית לְקַבְּרָא,
וּמִהַקְּבָר לְבֵיתָא, וּמִתְאֶבְלַת עֲלִיוֹ,
וְשִׁלַּשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם נְדוֹנִים
כְּאַחַד הַנְּפִשׁ וְהַגּוֹף, וְאִין מִי